

מסלול הגיל הרך: לידה עד שש

ראש המסלול הגיל הרך: ד"ר ענת בן שבת

מיקום: דקל 423 (חדר 5)

שעות קבלה: ימים א, ג, 14:00-12:00 (בתיאום מראש)

טלפון: 09-7476414

דואר אלקטרוני: anat.ben_shabat@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: לטיסיה לביא

מיקום: דקל 425

leticiala@beitberl.ac.il | 09-7476296

סגל המסלול: ד"ר מאיה איזנברג, ד"ר שולמית ביסמנובסקי, ד"ר יעל בלבן, ד"ר ענת בן שבת, ד"ר אפרת בנג'ו, גב' סיגלית אבירם בריל, גב' חפצי ברוגל, ד"ר עינת ברעם אשל, גב' קרן גלר, ד"ר טלי יעקובי, ד"ר שגית מור, ד"ר ענת מלכי אטיה, ד"ר שי מנשה, ד"ר שירה סלור פוטרמן, גב' זהר סיטנר, גב' אלונה עובדיה, גב' דקלה קורן הראל, ד"ר ירדן קדר, גב' רינת קוטלר, ד"ר יעל קסנר ברוך, ד"ר נטע רבהון דמתי

גן הילדים של המאה ה-21 מתבסס על למידה במרחבי חיים מגוונים, בגן, מחוצה לו, בקהילה ובמרחב הווירטואלי. גן בו הילדים שותפים ומעורבים בתכנון וביישום הלמידה, תוך אינטראקציה מיטבית עם כל השותפים.

בבואנו להכשיר את מנהלת הגן לעבודה בגן העתידי, עומדת לנגד עינינו התפתחותם של ילדים בגילי לידה-שש בתחומים השונים: החושי-תנועתי (קליטת מידע ועיבודו באמצעות החושים, מגע בחומרים מגוונים והפן המוטורי המתבטא למשל באחיזת עיפרון, טיפוס, ריצה וקפיצה); הרגשי-חברתי (יצירת אינטראקציות איכותיות עם קהילת הגן ופיתוח יכולת ההבעה הרגשית והאמפתיה לאחר); הקוגניטיבי-שכלי (פיתוח תהליכי חשיבה, חקירה, איסוף מידע, זיכרון והבנה); השפתי-תקשורתית (הבעה בעל פה בעת משחק, שיח או קריאת סיפור).

כמו כן, אנו שואפים לטפח מנהלת גן מנהיגה, שתהיה סוכנת שינוי לקידום יוזמות חינוכיות יצירתיות ומותאמות תרבותית למאפייני הקהילה בה יפעל הגן; בעלת השקפת עולם ערכית, איטליגנציה רגשית ויכולת להכיל את כל באי הגן על צרכיהם הייחודיים; שתהיה בקיאה בפדגוגיה חדשנית ומסוגלת לפעול בסביבות למידה מגוונות ועתירות טכנולוגיה, ולהקנות באמצעותן לילדים ידע, ערכים ומיומנויות.

ההכשרה של מנהלת הגן לעבודה בגן כוללת לימודים במסלול ובחוג לגיל הרך. הלימודים מורכבים מקורסים וסדנאות במסגרת לימודי חינוך, מלימודי נושאי ליבה ודרכי הוראה בגיל הרך ומהכשרה קלינית להוראה במגוון מסגרות חינוכיות בהן מתחנכים ילדים בטווח הגילים מלידה ועד שש שנים.

הלימודים העיוניים נמשכים ארבע שנים (במסלול צומח) ועם סיומם בהצלחה הם מקנים לבוגרי המסלול:

1. תואר אקדמי ראשון – בוגר בהוראה B.Ed. בחינוך ובהוראה (במסלול צומח).

2. תעודת הוראה לגן.

במהלך השנה הרביעית ללימודים (במסלול צומח) ניתן להשלים את ההתמחות (סטאז') של משרד החינוך שבסופה מקבלים רישיון הוראה.

כל אלו יכינו את הבוגרות שלנו להתמודדות עם אתגרי המאה ה-21, תוך יצירת אקלים מיטבי, זיהוי חוזקות והעדפות של הילדים, אמונה ביכולותיהם ועידודם לפתור בעיות, לקבל החלטות, לשתף פעולה ולהסתגל למציאות משתנה.

יתאפשרו גם לימודים במסלול ישיר לתואר שני. במסלול זה יימשכו לימודי התואר הראשון שלוש שנים ומיד לאחריהן המשך ישיר של שנתיים לימודי תואר שני באחד ממסלולי התואר השני במכללה. בוגרות המסלול יוכלו להשתלב במגוון רחב של מסגרות חינוכיות, כגון גני משרד החינוך, משרד התמ"ת והרשויות המקומיות וכן להיקלט וליזום במגזר הפרטי.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול

פירוט המרכיבים יובא בטבלאות בעמודים הבאים.

1. לימודי חינוך

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה. הלימודים מתקיימים במסגרת למידה ייחודית: מרח"ב = מקום רבגוני חינוכי בינתחומי. הלימודים במרח"ב מתקיימים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים ועוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך, בבירור הזהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך, באוריינות שפתית לאקדמיה, בחקר למידה משמעותית בכיתה, ביזמות וחדשנות בשדה החינוך ועוד (הפירוט בטבלה להלן). המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות.

2. התנסות קלינית בהוראה

ההתנסות הקלינית המודרכת בהוראה במסלול הגן מתקיימת החל מסוף אוגוסט במגוון מסגרות חינוכיות, כולל ימי הערכות וחופשת סמסטר, תוך היכרות מעמיקה עם טווח הגילים הרחב מגיל לידה ועד לגיל שש:

שנה א – התנסות במסגרות חינוך וטיפול לגילי לידה עד 3.

שנה ב – החל מ-1.9 הסטודנטים משובצים בגני ילדים שבפיקוח משרד החינוך (סטודנט אחד או שניים בכל גן, יומיים בשבוע), מתוודעים לתפקידי הגננת, מתכננים ופועלים במגוון מצבי הוראה פורמליים ובלתי פורמליים, תוך יצירת קשר בינאישי וחוויתי עם הילדים והצוות.

שנה ג – החל מ-1.9 הסטודנטים משובצים בגני ילדים שבפיקוח משרד החינוך (סטודנט אחד או שניים בכל גן, יומיים בשבוע); עוסקים בתכנון תוכנית הוראה ובהפעלתה, בהערכת לומדים ובהערכה עצמית; כמו גם בפעילויות הקשורות בניהול הגן. ההתנסות בשנה ג כוללת עריכת מחקר עצמי של הסטודנטים במטרה לשפר ולהשביח את עשייתם החינוכית. במהלך ההתנסות הקלינית בגנים ישולבו יחידות הוראה מתחומי דעת רלוונטיים כמו: ניהול גן, עבודת צוות, קשר עם הורים וכד' וינתנו משימות מעשיות ותיאורטיות.

הסטודנטים בשנים ב ו-ג נדרשים לעמוד בקשר עם הגננת המכשירה ולהשתתף בהכנות לקראת פתיחת שנת הלימודים ובימים הראשונים בגן בסוף אוגוסט ובתחילת ספטמבר.
תאריכים מדויקים יימסרו על ידי המדריכה הפדגוגית. ציון עובר בקורסי ההתנסות הקלינית הוא 70.

שבוע עבודה מעשית – בכל שנת לימודים מתקיים שבוע עבודה מעשית – קלינית מרוכז. **ההשתתפות בשבוע העבודה המעשית, לכל אורכו, היא חובה, ועל הסטודנטים מוטל לפנות את לוח הזמנים שלהם מכל מחויבות אחרת במהלך שעות הפעילות בגן בשבוע זה.**

3. החוג לגיל הרך

הלימודים בחוג הם לימודי תוכן הנדרש למחנכי הגיל הרך, והם כוללים שילוב בין נושאי ליבה כמו: אומנות, מדעים, מתמטיקה ושפה ודרכי ההוראה שלהם בגן הילדים.

4. לימודי העשרה

עברית בהוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה

ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים

*התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות.

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממושרד החינוך. לפרטים ראו בפרק יחידת 'פורשים כנף להוראה' (ראה עמוד 189).

נתיבי הלימוד

1. נתיב הגיל הרך (לידה עד שש) – מקנה תעודת הוראה לגן.
2. נתיב הגיל הרך (לידה עד שש) והרחבת הסמכה להוראה בכיתות א-ב – מקנה תעודת הוראה לגן ואישור על סיום לימודי הסמכה להוראה בכיתות א-ב.
3. נתיב החינוך המיוחד בגיל הרך (לידה עד שש) – נתיב דו-חוגי המקנה תעודת הוראה לגילאי הגן, הן בחינוך המיוחד והן בחינוך הרגיל (ראו פירוט של תוכנית הלימודים בעמוד 88).

שימו לב:

- א. הלימודים בנתיב #2 ובנתיב #3 כרוכים בתוספת שעות לימוד ובתוספת שעות התנסות כמפורט בהמשך.
- ב. הלימודים בנתיב #2 כרוכים בתוספת תשלום.

מבנה תוכנית הלימודים (נתיב #1)

פירוט נושאי הלימוד

היקף שעות שנתיות במסלול צומח לתואר ראשון	היקף שעות שנתיות במסלול ישיר לתואר שני	רכיבי הלימוד	
12	12	לימודי חינוך והוראה	1
18	18	הכשרה קלינית	2
57	57	חוג הגיל הרך	3
6		לימודי הרחבה למסלול צומח	4
3	3	לימודי העשרה	5
ללא קרדיט	ללא קרדיט	לימודי חובה	6
96	90	סה"כ	

מבנה תוכנית לימודים (נתיב #2)

מסלול הגן + הרחבה לכיתות א-ב סטודנטים במסלול הגן יכולים להרחיב את הכשרתם גם להוראה בכיתות א-ב. אנו מעודדים אתכם להירשם לתוכנית זו שתאפשר לכם לעבוד במגוון רחב יותר של מסגרות חינוכיות. הרחבת ההכשרה כרוכה בתוספת של 12 ש"ש שילמדו בשנים ג-ד. שעות אלה כוללות לימודים עיוניים ויום התנסות בהוראה בבית הספר. ההתנסות המעשית בהוראה בבית הספר מתקיימת בשנה ד וכוללת יום אחד בשבוע לאורך השנה, שבוע מרוכז במהלך שנת הלימודים וכן התנסות בהכנות לקראת פתיחת שנת הלימודים ובימים הראשונים בבית הספר. לימודים להרחבת ההסמכה להוראה בכיתות א-ב כרוכים בתוספת תשלום (ראו פירוט בחוברת שכר לימוד).

פירוט נושאי הלימוד

היקף שעות שנתיות	רכיבי הלימוד	
12	לימודי חינוך והוראה	1
18	הכשרה קלינית	2
57	חוג הגיל הרך	3
3	לימודי העשרה	4
ללא קרדיט	לימודי חובה	5
12	הרחבת ההסמכה לכיתות א-ב	6
102	סה"כ	

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים (נתיב #1 + נתיב #2)

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך					
מרח"ב שנה א	6				12
התפתחות רגשית-חברתית	1				
אתגרי החינוך בעידן הפוסטמודרני – מו"ק	1				
דמוקרטיה, שוויון ומערכת החינוך בישראל	1				
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	2				
הכרת מסגרות חינוכיות מגוונות לגיל הרך א	1				
מרח"ב שנה ב		4			
אוריינות שפתית לאקדמיה		1			
מחקר בשדה החינוך		1			
חינוך דיאלוגי ולמידה משמעותית		1			
הערכה לשם למידה בקדם יסודי		1			
סמינריון:					
סמינריון תיאורטי בגיל הרך			2		
2. הכשרה קלינית					
מקבץ התנסות קלינית שנה א	1				18
• התנסות במסגרות חינוכיות לגילי לידה-3					
מקבץ התנסות קלינית שנה ב	6				
• יומיים בשבוע התנסות בגני ילדים לגילי 3-6					
• סדנה פדגוגית שנה ב: עבודה אישית וקבוצתית וניהול צוות	2				
מקבץ התנסות קלינית שנה ג	6				
• יומיים בשבוע התנסות בגני ילדים לגילי 3-6					
• סדנה פדגוגית שנה ג': תפיסת תפקיד הגננת כמנהלת גן ופיתוח זהות אישית ומקצועית	3				
3. חוג הגיל הרך					
57 ש"ש לימודי החוג					
טבע ומדעים					4
חינוך לבריאות בגיל הרך	1				
היריון ולידה		1			
חשיבה מדעית וחקר הגינה		1			
חוקרות ויוצרות – מה בין מדע ואומנות?	1				
חשיבה מתמטית					2
פיתוח חשיבה מתמטית בגן		1			
סיפור וחרוז מתמטי בגן			1		

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
ספרות ילדים					4
גישה לספר וטיפול השפה בקרב פעוטות	1				
היבטים התפתחותיים וחינוכיים בספרות ילדים		1			
איך שיר נולד		1			
יסודות בספרות ילדים	1				
אומנויות					7
ציורי ילדים – חוויה ויצירה		1			
טכניקות באומנות	1				
אומנות בגן הילדים		1			
מרחבי העשייה המוזיקליים בגן הילדים		1			
תרבות חזותית		1			
הקמת גן ירוק באמצעות אומנות		1			
דרכי האזנה למוזיקה בגן		1			
תרבות ומורשת					4
סיפורי התורה בגן הילדים		1			
חגים ומועדים בישראל הרב תרבותית		2			
שירים לחג ומועד		1			
ארגון ולמידה במרחבי הגן					3
עיצוב וארגון הסביבה החינוכית בגן		1			
ארגון, ניהול ומדיניות בחינוך בגיל הרך (לידה עד שש)		1			
הקבוצה כחידה חברתית		1			
התפתחות שפה					3
ניצני אוריינות ורכישת השפה הכתובה	1				
רכישת השפה בגיל הרך	2				
שיח מיטבי ומקרב בגן					11
הדרכת הורים א		2			
הדרכת הורים ב		2			
ברית הורים גננת		1			
NLP וחשיבה חיובית – אימוץ דפוסי עבודה להשגת תוצאות רצויות		2			
מיינדפולנס בחינוך לגיל הרך: היבטים קשביים, רגשיים ויישומיים		2			
תקשורת מיטבית עם הורים וצוות הגן		2			
לידה עד שש					7
הכרת מסגרות חינוכיות מגוונות לגיל הרך ב	1				
התפתחות פיזיולוגית בינקות ובילדות	1				
התפתחות קוגניטיבית	1				
תזונת פעוטות וילדים	1				
איכות הטיפול בגיל הרך	1				
התפתחות המשחק והתנועה בגיל הרך		1			
איתור ילדים בסיכון		1			

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
חדשנות וחינוך דיגיטלי בגיל הרך					3
יוצרי דרך – יזמות ומעורבות חברתית בגן הילדים ובקהילה			2		
Book Art		1			
ילדים עם צרכים נוספים					5
סוגיות בחינוך משלב			2		
ילדים עם לקויות התפתחות			1		
ויסות ועיבוד חושי			2		
חקר ההוראה – סמינריון					2
סמינריון – גגנת חוקרת את עשייתה			2		
סטאז'					2
סדנת סטאז'/חממה				2	
סה"כ חוג הגיל הרך	13	20	22	2	57
לימודי העשרה					3
אנגלית לרמת פטור	1	1			
אשנב לעברית	1				
לימודי חובה (ללא קרדיט)					
עזרה ראשונה			√		
ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים			√		

הכשרת אקדמאיים להוראה – מסלול הגיל הרך,

לידה עד שש

תוכנית זו מעניקה תעודת הוראה לגני הילדים ומאפשרת להשתלב במגוון רחב של מסגרות חינוך מגיל לידה ועד שש שנים. תוכנית הלימודים מכוונת לרכישת ידע עיוני ומעשי, בהיבטים התפתחותיים ופדגוגיים, במקביל לפיתוח כישורי תקשורת מיטביים, גישה יזמית, הקשבה והתבוננות, מיומנויות תיווך, תיעוד והוראה תואמת התפתחות. דגש מיוחד יושם על תפקידה החשוב של הגננת כמתווכת בעלת גישה יוזמת ואקטיבית הן בשדה החינוך והן במחקר האקדמי. בהלימה לכך מוענקים לסטודנטים היסודות הפדגוגיים והתיאורטיים הדרושים על מנת ליזום, לפתח ולהעריך דרכי הוראה, תוך שילוב מושכל של טכנולוגיה דיגיטלית כחלק מהחיים במאה ה-21.

תעודת הוראה לאקדמאים – מסלול הגיל הרך/חינוך מיוחד

בגיל הרך

היקף שעות שנתיות	רכיבי הלימוד	
8	לימודי חינוך והוראה	1
18	מקבץ הכשרה קלינית	2
21	לימודי חוג הגיל הרך	3
47	סה"כ	

על כל סטודנט בתוכנית לתעודת הוראה לגיל הרך להשתתף בהתנסות בגן, יום בשבוע. ההתנסות בגן תשולב בקורסים תומכי התנסות מלימודי החוג לגיל הרך. בתחילת סמסטר ב של כל שנה יתקיים שבוע עבודה מעשית, בו הסטודנטים יגיעו לגן ההתנסות במשך שבוע רצוף ויישמו מטלות הקשורות בהעברת יחידת הוראה ובניהול הגן.

בנוסף, יילמדו בתוכנית קורסי השלמה של החוג לגיל הרך בתחומים: טבע ומדעים, חשיבה מתמטית לגיל הרך, ספרות ילדים, אומנויות, תרבות ומורשת, התפתחות שפה, שיח מיטבי בגן, חינוך דיגיטלי בגיל הרך, ילדים עם צרכים נוספים בגן, הכרת מסגרות חינוך מגוונות לגיל הרך. התוכנית תותאם באופן אישי לכל אקדמאי בהתאם ללימודים קודמים. ההכרה בקורסים מלימודים קודמים תעשה על פי כללי האקרדיטציה שנקבעו על ידי המל"ג.

שם הקורס	היקף השעות הגיל הרך
לימודי חינוך והוראה	8 ש"ש
סוגיות בחינוך משלב	1 ש"ש
למידה והסתגלות חברתית	1 ש"ש
התפתחות קוגניטיבית	1 ש"ש
התפתחות פיזיולוגית בינקות ובילדות	1 ש"ש
ארגון, ניהול ומדיניות בחינוך בגיל הרך (לידה עד שש)	1 ש"ש
סמינריון חקר ההוראה	2 ש"ש
עברית לאקדמאים	1 ש"ש
הכשרה קלינית	18 ש"ש
מקבץ התנסות לגיל הרך	
יום בשבוע בשנה א	9
סדנה פדגוגית	3
שיח דיאלוגי בגן הילדים	6
לימודי חוג הגיל הרך	21 ש"ש
ייבחרו קורסי הגיל הרך עד מקסימום של 21 ש"ש על פי הכרה בלימודים קודמים	
סה"כ	47 ש"ש
לימודי חובה (ללא קרדיט)	
עזרה ראשונה	√
ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים	√